

TÁJÉKOZTATÓ

a helyi környezet állapotáról

2023

1. Talajvédelem

Bodajk közigazgatási területén a felső termőréteg vastagsága átlagosan 1 m alatt, jellemzően 20-70 cm között van. A termőréteg jellemzően semleges kémhatású, felszíntől karbonátos talajokból áll. Szerves anyag tartalmuk 100-300 t/ha közötti, de kedvező adottságú síkláp talajok esetén meghaladhatja a 400 t/ha-t.

Általánosságban a talaj és víz védelme kiterjed a felszíni és felszín alatti rétegekre. Az egészséges életfeltételek biztosítása érdekében a földbe, vagy a föld felszínén csak olyan anyag helyezhető el, valamint csak olyan tevékenység végezhető, amely a termőföldet valamint a környezeti elemeket, a felszíni és felszín alatti vizeket nem szennyezi, nem károsítja. A jövőben is el kell kerülni a talajok lokális szennyezését, elszennyeződését.

Bodajk város közigazgatási területének mintegy 60%-a fokozottan érzékeny felszín alatti vízminőség védelmi területei közé tartozik.

2.1 Felszíni vizek állapota

Bodajk közigazgatási területének legnagyobb része és belterülete a Mór- Bodajki vízfolyás közvetlen vízgyűjtőjéhez, a település nyugati része a Gaja patak vízgyűjtő területéhez tartozik, a vízminőségüket a környezetvédelmi, valamint táj- és természetvédelmi hatóság rendszeresen ellenőrzi.

A vízfolyások vízminősége heterogén képet mutat, azonban döntően a III. osztály (tűrhető) és az V. osztály (erősen szennyezett) kategória között változik. A két vízfolyás közül a Mór-Bodajki vízfolyás vízminősége a kedvezőtlenebb. A kisebb vízfolyásokról a területileg illetékes környezetvédelmi hatóság nem rendelkezik mérési eredményekkel. A megfigyelések szerint a kisvízfolyások szennyezőanyagokkal többé-kevésbé terheltek. és terhelésük elsősorban mezőgazdasági eredetű

2.2 Felszín alatti vizek állapota

Bodajk város közigazgatási területe a felszín alatti vizek tekintetében fokozottan érzékeny területek körébe sorolható és beletartozik a kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi területek közé is.

A rendelkezésre álló vízbázisok kapacitása:

- Bodajk, Kajmáti I sz. kút (K-13) 3 400 m³/d
- Bodajk, Kajmáti II sz. kút (K-15) 3 000 m³/d
- Bodajk, III. sz. kút (B-1) 250 m³/d
- Összesen: 6 650 m³/d

A regionális vízmű vízfogyasztása:

- Napi átlagfogyasztás: 4.000 - 4.100 m³/d
- Nyári csúcsfogyasztás: 6.400 - 6.500 m³/d

Általánosságban elmondható, hogy a talajvíz mezőgazdasági és kommunális eredetű terhelése a nagyüzemi mezőgazdasági művelés háttérbeszorulásával, az állattartó telepek korszerűsítésével, egy részén bekövetkezett technológiaváltásával (mélyalmos tartásra való áttérés) és a szennyvízcsatorna hálózat kiépülésével nagymértékben csökkent a korábbi időszakokhoz képest.

3. Természet és tájvédelem

Bár a település közigazgatási területén országos jelentőségű meglévő, ill. tervezett természetvédelmi terület nem található, ennek ellenére a település számos természeti értékkel rendelkezik, melyek közül több terület az Országos Ökológiai Hálózat, vagy Natura 2000 hálózat része, illetve „ex lege” védett, vagy helyi védelem alatt áll

A Natura 2000 területek kijelölésének célja az azokon található, kijelölésük alapjául szolgáló fajok, és kijelölésük alapjául szolgáló élőhelyek természetvédelmi helyzetének megőrzése, fenntartása, helyreállítása, valamint a kijelölésük alapjául szolgáló természeti állapot és az azt létrehozó, illetve fenntartó gazdálkodás feltételeinek biztosítása.

A város közigazgatási területéhez tartozó Gaja völgyben található barlangok ex lege országos jelentőségű természetvédelmi oltalom alatt állnak.

A település területét érinti az országos ökológiai hálózat övezetének magterület és ökológiai folyosó övezete. A településen vezet az országos kék túra, valamint a piros túra útvonala. Az ö övezet magánterület, ökológiai folyosó, és pufferterület besorolású övezetekre bomlik. Bodajk területét az első kettő kategória érinti.

Bodajk település-szerkezetének fontos elemei a viszonylag fás foltokban elhelyezkedő zöldterületei. Ezek közül kiemelkedik a Polgármesteri Hivatal előtti parkosított és gondozott zöldsáv, a tó környéke és a természeti védelemre is javasolt kastélypark, mely gyönyörű idős faállománnyal rendelkezik. Intenzív zöldterületként kell kezelni a Hang-Szín-Tér Művészeti Iskola udvarát. Az idei évben a Dózsa Gy. u-ban szivarfák kerültek telepítésre.

4. Levegőtisztaság

A levegőminőséggel kapcsolatos cél a jó levegőminőségi állapot fenntartása, lehetőség szerint további javítása. Ennek érdekében elsősorban a közlekedési eredetű NO, CO és porszennyezést, a lakossági fűtésből származó légszennyezőanyag kibocsátást, valamint az állattartásból eredő bűz szennyezést és a mezőgazdasági eredetű porszennyezést, továbbá a levegő biológiai eredetű szennyezését szükséges csökkenteni.

A közlekedés okozta levegőszennyezés különösen a 8209. és a 8204. számú összekötő utak belterületi szakaszán jelentős. Ezért - talán nem is rövid távú intézkedésként - szükséges, hogy a növényhiányos szakaszokon a helynek és környezetnek megfelelő fajtájú növényzet (fa, sövény) kerüljön kiültetésre, ami a levegő „tisztítása” mellett a városképet is javítja. A levegő tisztaságának védelmét kormányrendelet részletesen szabályozza, melyben foglaltak betartatása a hatóságok feladata.

A levegő tisztaságát jelentős mértékben rontják a gyomnövények fertőzést, allergiát kiváltó pollenjei - előfordulását tekintve a parlagfű emelendő ki, amelynek említett hatását csak a szervezett irtás csökkentheti;

A települések levegőminőségének ellenőrzését az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózat végzi. Bodajk légszennyezettségi állapotáról mérési adatok nem állnak rendelkezésre, mivel az Országos Légszennyezettségi Mérőhálózatnak nincs mérőpontja Bodajkon.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet jelöli ki a légszennyezettségi zónákat és agglomerációkat, melyekben Bodajk térsége nem szerepel, így a 10. csoportba sorolható. Ez alapján a város területén a leggyakoribb légszennyezőanyagokra nézve (kéndioxid, a nitrogén-dioxid, a szén-monoxid, a benzol) a legalacsonyabb F légszennyezettségi kategória érvényes. A légszennyezettségi kategóriák besorolás A-tól F-ig csökkenő légszennyezettséget jelöl.

5. Hulladékkezelés

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény szerint a települési önkormányzatok feladata az ingatlantulajdonosoknál keletkező települési hulladékok kezelésére vonatkozó hulladékkezelési közszolgáltatás szervezése és fenntartása.

A települési szilárd hulladékok elszállítására, illetve kezelésére az Bodajk Város Önkormányzat közszolgáltatási szerződést kötött a MOL Hulladékgazdálkodási Zrt.-vel. A közszolgáltatási szerződés kiterjed a heti egy alkalommal történő hulladékszállításra, a havi rendszerességgel házhoz menő szelektív hulladékgyűjtésre (papír, fém, műanyag, negyedévente üveg), évi 10 alkalommal történő zöldhulladék gyűjtésre (ebből két alkalom karácsonyfa gyűjtésre vonatkozik), valamint az évi egy alkalommal eseti megrendelés alapján igénybe vehető házhoz menő lomtalanításra. A házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés nagyban elősegíti a kommunális hulladék képződés csökkentését, a hulladék újrahasznosítását.

Bodajkon jelenleg egy vállalkozás foglalkozik veszélyes hulladékkezelési tevékenységgel. A Selector Kft. veszélyes és nem veszélyes elektronikai hulladékok kezelését végzi hulladékhasznosító telephelyén, környezetvédelmi, valamint táj- és természetvédelmi hatóság engedélye alapján. Ezen vállalkozások a helyi lakosoktól is átveszik a veszélyes és nem veszélyes hulladékokat.

A településen 2 db szelektív hulladékgyűjtő sziget van (Bányász lakótelep, Kinizsi u.), 3 db használt sütőolaj gyűjtő van (Bányász lakótelep, Bodajki Általános Iskola, Bodajki Zengő Óvoda-Mini Bölcsőde).

A településen az illegális hulladéklerakás nem jellemző, de a zárt kertek elhagyatott részein időnként láthatók illegális hulladéklerakás nyoma.

6. Zaj elleni védelem

A településen jelentkező zaj- és rezgésterhelés döntően közlekedési eredetű. Bodajk területét a közúti és a vasúti forgalomzaja egyaránt érinti.

A zajkibocsátás és a zajterhelési határérték összehasonlítása alapján a településen áthaladó utak középvezonától 7,5 m referencia-távolságra a közlekedés okozta zajterhelés nappal és éjszaka is meghaladja a lakóterület funkciójú területekre vonatkozó határértékeket. Várhatóan folytatódni fog az 81-es út fejlesztése, mely az összekötő utak forgalmát csökkenteni fogja, így a zajhatás is mérséklődik.